

De bijna verlaten vogelrotsen van Kapp Fanshawe

Het is weer vervelend mistig als we de Hindelopenstraat in varen. Op zee valt het nog mee, maar de kust is geheel in nevelen gehuld. Op de tast varen we naar de vogelklippen van Kapp Fanshawe. Het is laat in het seizoen en het grote spektakel van overvolle klippen met broedende zeevogels is al voorbij. Enkele late zeekoeten zijn nog met hun jong op de smalle richels aanwezig. Toch nog redelijk wat vogels zijn hier nog aanwezig. Naast de zeekoeten zijn er ook drieteenmeeuwen, grote burgermeesters met jongen, kleine alken en een enkele papegaaiduiker.

Met z'n driën bij de kleine gletsjer van Kapp Fanshawe.

De klippen zelf zijn indrukwekkende brokken basalt vol smalle, met ijs opgevulde canyons. Plotseling komen we bij een kleine, maar schitterende gletsjer uit. Een klein gaatje in de hemel zorgt er voor dat juist hier wat zonnestralen doordringen. Schitterend.

's Middags zouden we een zware wandeling gaan maken naar een mooi uitzichtpunt. Het zit dubbel tegen. Het is zwaar bewolkt en het uitzicht is belabberd. Als we ter plekke komen blijken we bovendien te worden opgewacht door een ijsbeer. Precies op de plek waar we de beklimming zouden doen. We gaan nu een stuk verderop aan land.

Het opgeruimde zwerfafval wordt verbrand.

Vuil opruimen

Jason heeft vuilniszakken mee genomen om het strand wat op te ruimen. Het ligt vol met angespoelde troep, voornamelijk resten van vissersboten zoals drijvers, netten en allerlei soorten touw. Koren op de molen van de gestoorde Raoul. Hij maakt er weer een komische act van waarbij iedereen dubbel ligt.

Nu er toch niets is te zien gaan we voor de korte wandeling, die echter geen wandeling blijkt te zijn. We blijven bij een oude hut waar vroeger Trappers sliepen tijdens hun strooptochten. Jason maakt van angespoeld hout een vuurtje. De tijd doden we wat met het gooien van platte stenen over het water. In het water ontdekt Ans garnaaltjes. De wandelaars verzeilen in dikke mist en

keren al snel weer terug. Helaas een beetje verloren middag.

Message in a bottle

Bij het avondeten is onze clown Raoul weer helemaal op dreef. Ze zingen uit volle borst en als Ien een verzoeknummer aanvraagt gaan Erwin en Raoul Egyptisch dansen in de eetzaal. Ien ligt helemaal dubbel. 's Avonds schrijft Raoul een brief en stopt deze in een wijnfles. Nadat hij heeft bepaald welke Golfstroom zijn 'message in a bottle' naar Brazilië zal drijven gooit hij hem na de nodige ceremoniën in zee. We zijn weer buitengaats en de zee gaat voor ons doen flink te keer. We hebben stroming mee en dat resulteert in een flinke rolling. Alsof je in een schommelstoel in slaap valt.

De oogverblindende Liefdefjord

Het is prachtig weer als we de Liefdefjord in varen. Aan het eind van de fjord is een fantastisch mooie gletsjer van 5 km breed. De zon kleurt alles helder wit als we de hoge gletsjerwand naderen. Het is een schitterende gletsjer. Niet zo'n steile gletsjerwand, maar een wat rommelige brokkeltaart. Achter de gletsjer doemen schitterende rotsen op met die kenmerkende spitse punten. Het wemelt van de meeuwen. Er is helaas te weinig ijs voor de zeehonden. Doorgaans liggen er zeehonden op ijsschotsen en zijn er hier ijsberen in het water aan

Van de gletsjer afgefallen brok ijs.

Een heerlijk zonnetje maakt deze ervaring compleet..

het jagen. Dit jaar helaas niet, maar het uitzicht vergoed alles. Wat is dit mooi!!

Het is zonnig en iedereen neemt het ervan. Zelfs Martin is in een romantische bui en staat met de keukenhulp innig te genieten van het uitzicht. Het water moet vol zitten met garnaaltjes. Hele zwermen meeuwen doen zich te goed aan deze overdaad. Door het heldere weer kunnen we prachtige foto's van de gletsjer en de omringende bergen maken. De Liefdefjord is het mooiste stukje Spitsbergen dat we hebben gezien! Twee keer valt er vlak voor ons met donderend geraas een stuk gletsjer naar beneden. Hopelijk staat er iets van op de video.

Als we tussen de ijsschotsen de Liefdefjord weer verlaten zien we de eerste Minke whale, een baleinwalvis. Later zien we op zie nog enkele keren deze kleine, maximaal 9 meter lange walvis. Ik zie ze eenmaal 'spuiten' en een paar keer goed met hun rug uit het water komen. Helaas is er weinig tijd om er met de boot op af te gaan.

Relaxte wandeling Reinsdyrflya

Vroeg in de middag gaan we aan land op het grootste toendragebied van Spitsbergen, Reinsdyrflya. Het is heerlijk zonnig en we hebben een geweldig uitzicht over de witte bergen. In de verte zien we op veilige afstand een ijsbeer met jong. De op zich saaie wandeling is door het perfecte weer plotseling heel erg aangenaam geworden. Halverwege hebben we onze jassen achter gelaten. De wandeling eindigt echter ergens anders. Gelukkig kunnen we van Adri en Ria twee regenjassen lenen, waardoor we zonder longontsteking de boot bereiken.

Het is nu nog een eind varen naar de noordwest punt van Spitsbergen, waar we vanavond nog even snel er uit gaan. De tijd wordt benut voor een presentatie met dia's van Jason over hoe natuurfilms gemaakt worden. Hij vertelt onder welke barre omstandigheden er soms gewerkt moet worden. Het resultaat is doorgaans enkele seconden bruikbare film per dag. Voor sommige films zitten ze maanden in het veld. De kosten kunnen oplopen tot 2 miljoen gulden voor een film van 30 minuten. Grootste probleem is dan ook het financieren van de film.

Smeerenburg

Om 9 uur 's avonds bezoeken we een uit onze geschiedenisboekjes bekende plaats: Smeerenburg. Hier hadden de stoere Hollanders tussen 1615 en 1645 hun basis voor de walvisjacht. Het zijn overblijfselen uit de beginperiode. Er is hier een klein dorpje geweest, maar daar is weinig van over. Alleen van de met ijsselsteentjes gemaakte blubberovens, waar de walvis werd verwerkt tot levertraan, zijn de resten nog te zien. Martin vertelt op zijn gebruikelijke boeiende manier het verhaal van de walvispioniers.

Het waren de Zeeuwen die hier de eerste voet aan wal zetten. Om het vak te leren hadden ze Basken ingehuurd. Na een jaartje hadden ze door dat het niet zo moeilijk was en werden de Basken ontslagen. Die begonnen hun eigen station iets verderop. Ondertussen hadden de Engelsen, Duitsers en Russen ook hier in de buurt hun kamp opgeslagen. De concurrentie was moordend. Aan het eind van de zomer moesten de mensen terug. Alleen, wie gaat eerst? Degene die het eerst huiswaarts ging vond het jaar daarop ongetwijfeld zijn dorpje afgebrand terug. Hierop besloten de Nederlanders te proberen of het mogelijk was hier te overwinteren. Zeven stoere mannen bleven in 1633. Slecht gekleed en onder barbaarse omstandigheden. Ze hadden gehoord dat groenvoer goed voor je is en ze hadden planten gedroogd die ze onder de vlakbij gelegen vogelkolonie hadden geplukt. De volgende zomer vonden ze de zeven zowaar levend terug. Ze waren in slechte conditie, maar wel levend! Het jaar er op bleven er weer zeven overwinteren. Helaas hebben zij het niet gered. Uit de logboeken bleek dat ze te weinig groenvoer hadden gegeten (scheurbuik) of besmet zijn geraakt met de hersenparasiet van een ijsbeer, die je oploopt als je de hersenen niet voldoende kookt. Hierna is er hier niet meer overwinterd.

In 1645 was het hier afgelopen. De verwerking van de walvis gebeurde nu op de schepen zelf. De intensieve jacht duurde tot 1700. In 80 jaar was het gelukt de noordelijke walvissen, voornamelijk 'Bowhead whales' nagenoeg geheel uit te roeien. Zelfs nu zijn er na tientallen jaren bescherming nog slechts enkele honderden Bowheads in leven en is het de meest bedreigde walvis van allemaal. Als je ziet hoeveel botten we van deze walvis hebben gevonden gedurende onze reis wordt je wel een beetje triest.

's Avonds is het weer gezellig in de bar. We zijn langzaam aan een gezellige familie geworden.

Van Smeerenburg is op het prachtige uitzicht na niet veel meer terug te vinden.

Onderzoekstation Ny Ålesund

Vannacht hebben we de noordwest punt genomen en varen we weer in zuidelijke richting. Tegen de morgen zijn we in het plaatsje Ny Ålesund. Naast een prachtig uitzicht, het dorp is door 10 gletsjers omringd, kunnen we hier ook wat cultuur opsnuiven. Dit meest noordelijk gelegen dorpje, met o.a. het noordelijkst gelegen postkantoor ter wereld, was begin deze eeuw vaak wereldnieuws. Van hieruit vertrokken de

gevaarlijkste noordpool expedities. Raold Amundsen, degen die als eerste de zuidpool bereikte en als eerste over de noordpool vloog, had hier in een leuk geel houten huisje zijn basis. Op dit moment wonen hier voornamelijk wetenschappers. Je ziet door het hele dorp allerlei meetinstrumenten staan. Er zijn een paar opvallende verschillen met Longyearbyen. De leidingen liggen hier vreemd genoeg niet boven de grond. Het is

ze blijkbaar gelukt een methode te vinden waarbij de permafrost de buizen niet naar boven drukt. Ook zie je hier geen sneeuwscooters. Longyearbyen daarentegen lijkt soms wel een zigeunerkamp.

Omdat hier in de zomermaanden honderden toeristen komen, soms wel 1700 met een schip, hebben ze hier strikte regels. Martin heeft duidelijk moeite met de inderdaad soms belachelijke regels. Zo is hij verplicht voor te lezen dat de mensen niet zomaar privé-vertrekken in mogen, dat we geen meetinstrumenten mogen ontregelen etc. etc. Bezoekers van Ny Ålesund zijn bovendien verplicht een sticker te dragen die aangeeft dat alle regels zijn voorgelezen! Belachelijk natuurlijk, maar nog belachelijker dat er onverantwoorde

Oud treintje in Ny Alesund.

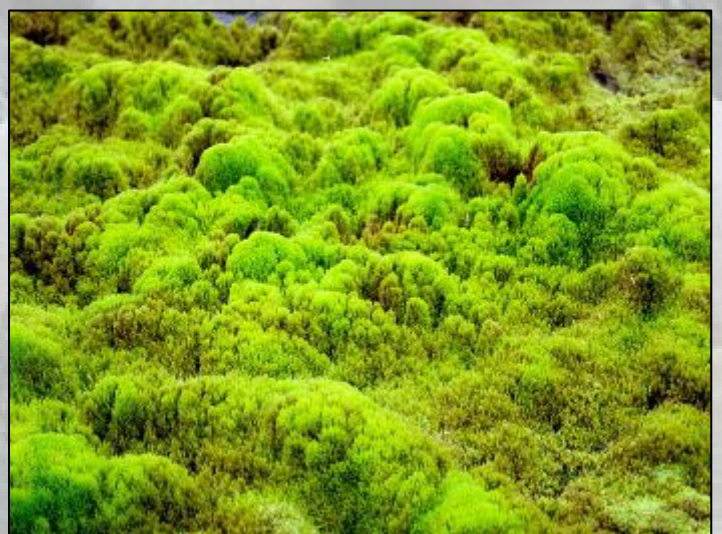
toeristen zijn geweest die deze regels noodzakelijk hebben gemaakt.

Het dorpje zelf is verrassend leuk. Schitterende omgeving en leuke houten huisjes. Voor de dames een souvenirshop en voor de in geschiedenis geïnteresseerden een historische wandeling. Er staat nog een oud kolentreintje en een museum toont het harde leven begin deze eeuw.

Prins Karls Forland eiland

Nadat het schip stookolie heeft ingenomen varen we om 12 uur weer verder. Doel is de noordpunt van het westelijk van Spitsbergen gelegen eiland Prins Karls Forland. Op de punt, Fuglehuken, bevinden zich doorgaans veel zeehonden (Harbour seals). Er ligt echter een ijsbeer op het strand te wachten op zijn kans, waardoor alle zeehonden de zee in zijn gevlucht.

Af en toe zien we een nieuwsgierige kop uit het water steken. Op veilige afstand van de ijsbeer gaan we aan land, vlak bij een met mos begroeide steile berg waar drieteenmeeuwen nestelen. We lopen naar de graven van Engelse walvisvaarders uit de 17e eeuw. Hier komt

Prins Karls Forland is bedekt met een dikke laag mos.

een poolvos nieuwsgierig op ons af. De vos wordt belaagd door agressieve meeuwen die vinden dan hij te dicht bij hun jongen komt.

We besluiten mee te gaan met de wandeling. Steil de berg op over gladde, met mos begroeide en losliggende stenen. Een gevaarlijke glibberpartij, maar wel één van ongekende schoonheid. Diverse soorten mos liggen als een fris tapijt op de rotsen. Echt prachtig.

Afscheidsparty

's Avonds hebben we ons afscheidsfeest. Op het achterdek is er ruimte gemaakt voor een geweldige barbecue. Het is enorm gezellig. Erwin en Raoul komen slechts gekleed in een handdoek met zonnebril op als ware artiesten. Een tropische party op de noordpool. Wat zal dat koud zijn. De Russische bemanning heeft het ook enorm naar de zin. Olga en Nina, de keukenhulpen, gaan helemaal uit hun dak met de knotsgekke Raoul. Onze komiek blijft de hele avond met zijn fratsen de aandacht trekken. Ans gaat helemaal uit haar bol. Ze staat te swingen op de dansvloer als een meid van 20. Iedereen vindt het prachtig. Ze wordt door de gangmakers luid bejubeld. Als de kapitein zijn bordje leeg heeft licht hij het anker en varen we weg. Het is meteen koud en iedereen vlucht naar binnen. In de bar regelt Bets met het stinkend rijke Engelse echtpaar Hetherington een partijtje bridge. Ze snapt er helemaal niets van, maar is continue aanwijzingen aan het geven. Ook de Engelsen zijn niet verder dan les 2 gekomen en dat levert bridgetechnisch situaties op die behoorlijk op de lachspieren werken.

Aan de andere tafel vertelt Martin over zijn Groenland ervaringen. Na 4 keer Spitsbergen mocht hij naar Oost-Groenland. Het benam zijn adem, zo mooi is het landschap daar. Moeten we dus ook nog eens naar toe.

Om half één eindelijk naar bed.

Donderdag 30 augustus – Isfjord

We zijn aan onze laatste dag begonnen. Komende nacht om drie uur gaan we van boord. We dachten een rustig dagje tegemoet te zien, maar niets is minder waar. Twee excursies met een stevige wandeling en vanavond tot het ontschepen een cruise langs de mooiste plekjes van de Isfjord.

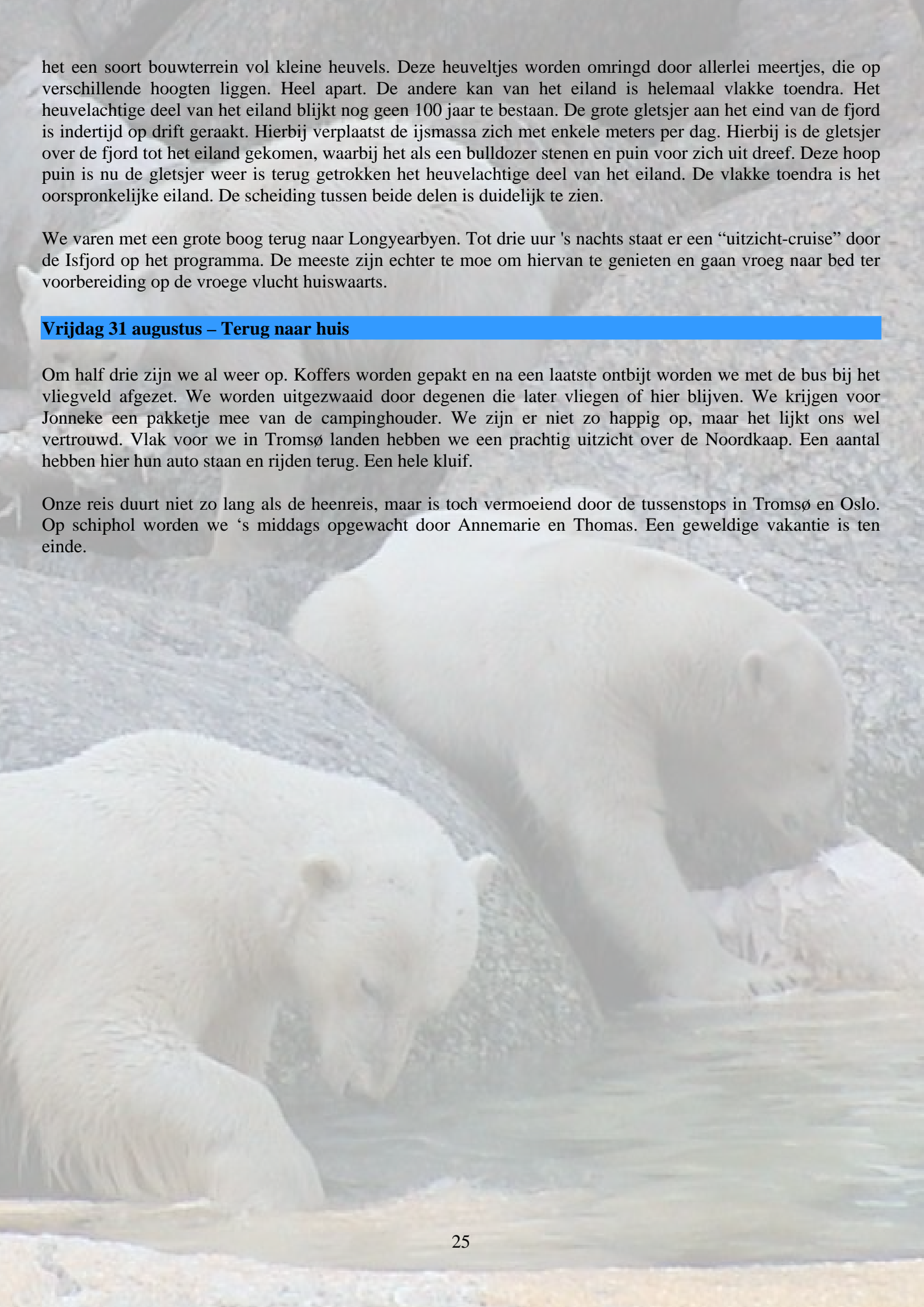
Ekmanfjord: Dit eiland is het resultaat van een rond 1900 op drift geraakte gletsjer.

We besluiten 's ochtends niet mee te gaan naar de Trygghamna fjord. Daar staat een behoorlijke hike op het programma over (alweer) een toendra. Er moeten wel veel rendieren rond wandelen, maar of je die ziet gezien de dichte mist is de vraag.

In de bar werken we onze dagboeken bij. Ans heeft een heel boekwerk. Ze is al bij bladzijde 43! Ook slapen we al vast wat vooruit. Kunnen we vanavond nog wat leuks zien als iedereen uitgeput op bed ligt.

's Middag gaan we wel mee naar de Ekmanfjord. Ditmaal staat er geen beer op ons te wachten als we bij een

eilandje aan het eind van de fjord aankomen. Het uitzicht is prachtig. De bergen zijn zwaar gelaagd en we wanen ons in de mooiste gedeelten van Utah en Arizona. Het eilandje bestaat uit twee delen. Waar wij landen is

het een soort bouwterrein vol kleine heuvels. Deze heuveltjes worden omringd door allerlei meertjes, die op verschillende hoogten liggen. Heel apart. De andere kan van het eiland is helemaal vlakke toendra. Het heuvelachtige deel van het eiland blijkt nog geen 100 jaar te bestaan. De grote gletsjer aan het eind van de fjord is indertijd op drift geraakt. Hierbij verplaatst de ijsmassa zich met enkele meters per dag. Hierbij is de gletsjer over de fjord tot het eiland gekomen, waarbij het als een bulldozer stenen en puin voor zich uit dreef. Deze hoop puin is nu de gletsjer weer is terug getrokken het heuvelachtige deel van het eiland. De vlakke toendra is het oorspronkelijke eiland. De scheiding tussen beide delen is duidelijk te zien.

We varen met een grote boog terug naar Longyearbyen. Tot drie uur 's nachts staat er een “uitzicht-cruise” door de Isfjord op het programma. De meeste zijn echter te moe om hiervan te genieten en gaan vroeg naar bed ter voorbereiding op de vroege vlucht huiswaarts.

Vrijdag 31 augustus – Terug naar huis

Om half drie zijn we al weer op. Koffers worden gepakt en na een laatste ontbijt worden we met de bus bij het vliegveld afgezet. We worden uitgezwaaid door degenen die later vliegen of hier blijven. We krijgen voor Jonneke een pakketje mee van de campinghouder. We zijn er niet zo happig op, maar het lijkt ons wel vertrouwd. Vlak voor we in Tromsø landen hebben we een prachtig uitzicht over de Noordkaap. Een aantal hebben hier hun auto staan en rijden terug. Een hele kluiif.

Onze reis duurt niet zo lang als de heenreis, maar is toch vermoeiend door de tussenstops in Tromsø en Oslo. Op schiphol worden we 's middags opgewacht door Annemarie en Thomas. Een geweldige vakantie is ten einde.